

EAHP Academy Seminar: Antibiotic Stewardship - Advanced beszámoló

2019. szeptember 20-21. között került megrendezésre az EAHP Academy Seminar Brüsszelben, melynek „Antibiotic Stewardship – Advanced” kurzusán volt alkalmunk részt venni az MGYT – KGYSZ és a „Kórházi gyógyszerészetért” Alapítvány jóvoltából.

A programot az EAHP elnöke, Dr Petr Horák nyitotta meg köszöntő beszédével, majd Dr Kornelia Chrapkova, az EAHP tudományos bizottságának tagja ismertette a szemináriumi program célkitűzéseit.

Első előadónk Dr Ute Blassmann, a Heidelberg Egyetemi Kórház klinikai gyógyszerésze első előadásában feltárta a különböző antibiotikumok alkalmazási előírásában megjelenő terápiás dózisok gyakorlati alkalmazásának limitáltságát. Több klinikai vizsgálat adataiból levonható a következtetés, hogy főként az intenzív terápiás ellátást igénylő, obes, vagy veseelégtelenségben szenvedő betegek esetén a gyógyszerek farmakokinetikája jelentősen eltér a klinikai vizsgálatokban mérhetőktől, így az antibiotikumok szérumkoncentrációja is eltérést mutat. Terápiás gyógyszer szint monitorozás szükséges olyan esetekben, amikor a hatóanyag kis terápiás indexszel rendelkezik, vagy a hatékonyság nagyban függ a farmakokinetikai és farmakodinámiás kölcsönhatásoktól. A gyógyszerész második előadásában részletesen kitért a béta-laktám antibiotikumok mellékhatásaira és farmakokinetikájára, illetve az elnyújtott, valamint a folyamatos infúziós adagolási módok előnyeire.

Dr Anouk Muller, a rotterdami Erasmus Egyetem klinikai mikrobiológusa első előadásában a farmakokinetikai és farmakodinámiás ismeretek klinikai döntéshozatalban betöltött szerepét ismertette, példákkal, klinikai vizsgálati eredményekkel illusztrálva. Második előadásában rávilágított a MIC érték meghatározásának, és a klinikai döntéshozatalban betöltött szerepének limitáltságára. Alternatívaként bemutatta az EUCAST által meghatározott ECOFF (epidemiológiai cut-off) érték alkalmazását.

A program Prof. Dr. Isabel Spriet Leuven-i Egyetem munkatársa és Dr. Peter Declercq a Leuven-i Egyetemi Kórház gyógyszerésze által vezetett interaktív eszmegbeszélésekkel folytatódott, melynek során valós példákon keresztül vitattunk meg olyan eseteket, melyben elengedhetetlen a terápiás gyógyszer szint monitorozás.

A nap zárásaként Prof. Dr. Isabel Spriet ismertette a belga klinikai gyógyszerészet fejlődési útját, a felmerülő nehézségeket és ezek megoldási stratégiáit. Bemutatta a számítógépes gyógyszer tartári szoftverük fejlesztési fázisait, a rendszer előnyeit és limitáltságát, kiemelve az ABS programban betöltött szerepét.

A napot a szálloda éttermében rendezett fogadás zárta, mely kiváló alkalmat nyújtott a többi országból érkező résztvevőkkel történő ismerkedésre és eszmecserére.

A második napot Prof. William Hope, a Liverpooi Egyetem mikrobiológusának előadása nyitotta meg, melyben rávilágított a jelenleg elérhető antifungális terápiás lehetőségek limitációira. Ismertette azokat a hatóanyagokat, melyek jelenleg a klinikai vizsgálatok különböző fázisaiban vannak, és a jövőben várható a törzskönyvezésük – kiemelve potenciális

előnyüket, illetve hiánypótló szerepüket. Második előadásában az antifungális hatóanyagok farmakokinetikai és farmakodinámiás kölcsönhatásainak sokszínűségét szemléltette klinikai vizsgálati eredményeken keresztül. Ismertette a Brit Orvosi Mikológiai Társaság antifungális hatóanyagok terápiás gyógyszer szint monitorozásáról szóló irányelvének főbb pontjait. Nyíltan kifejtette, melyek azok a hatóanyagok, melyről az ismeretek hiánya és a vizsgálati adatok heterogenitása miatt nem tudunk konkrét ajánlásokat megfogalmazni. Terápiás gyógyszer szint monitorozás javasolt antifungális készítmények alkalmazása során, de nincs egyértelmű ajánlás az alkalmazott dózis módosításának mikéntjére. Az eddigi adatokból kialakított matematikai modell nem segít egy adott beteg kezelési sémájának meghatározásában a nagyfokú heterogenitás és a sokféle egyéb változó tényező miatt. Véleménye szerint a jövő a valódi személyre szabott terápiában rejlik. Ehhez a különböző biomarkerek és a klinikai kimenetel szoros követésére van szükség.

A délelőtt második előadója, Dr. Philipp Wohlfarth a Bécsi Orvostudományi Egyetem Össejttranszplantációs Osztályának orvosa ismertette a különböző hemopoetikus őssejt transzplantációs módokat, az autogén és allogén transzplantáció közti különbségeket, azok főbb rizikóit. Részletesen tárgyalta a fertőzések kialakulásának megelőzését, különös tekintettel az antimikrobiális profilaxisra az evidenciák és protokollok bemutatásával.

Ezt követően Prof. Dr. Annette Schuermans a Leuven-i Egyetemi Kórház Infekciókontroll Osztályának vezetője felhívta a figyelmet a nosokomiális infekciók gyakoriságára és a probléma súlyosságára. A nozokomiális infekciók különböző típusainak és a fertőzés különböző terjedési módjainak bemutatása után részletesen ismertette a lehetséges megelőzési stratégiákat és az ezek mögött lévő evidenciákat.

A nap második felében Prof. Dr. Martin Hug a Freiburgi Egyetem Orvosi Központjának főgyógyászere az antibiotikus terápiás palettán a közelmúltban megjelent újdonságokról szóló előadásában bemutatta a hosszan ható glycopeptidek, a legújabb cefalosporinok, új béta-laktamáz gátlók kombinációit, az eddig csak állatgyógyászatban alkalmazott pleuromutilinokat, valamint az LpxC inhibitorokat, az általuk kínált terápiás előnyöket. Mint az antibiotikumok egyik lehetséges alternatívájaként ismertette a bakteriofággal történő kezelésekkel elért eddigi eredményeket.

A szeminárium zárásaként Prof. Dr. Isabel Spriet és Prof. Dr. William Hope esettanulmányok bemutatásán keresztül ismertették a különböző antifungális szerek terápiás gyógyszer szint monitorozásának szükségességét, nehézségeit – ismertetve ezen készítmények farmakokinetikai sajátosságait.

Este egy brüsszeli étteremben rendezett vacsorán vettünk részt. A hotelből a helyszínre tartván lehetőségünk nyílt megtekinteni Brüsszel egyik nevezetességét, az Atomiumot.

Vasárnap délelőtt Leuven történelmi városában vezetett gyalogtúrán pótoltuk az előző két nap elmaradt lépésszámát.

Dr. Gyimesi Nóra, Dr. József Gergely András, Dr. Holub Lili, Dr. Takács Gábor